

DANE IDENTYFIKACYJNE ZAKŁADU

Nazwa prowadzącego zakład	PERN S.A.
Adres siedziby	Wyszogrodzka 133, 09-410 Płock
Adres Biura	Ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa
Telefony	24 266 23 00; 22 860 74 01
Fax	24 266 22 03; 22 860 74 51
Strona WWW	www.pern.pl
e-mail	pern@pern.pl
NIP	774-00-03-097
REGON	000044641

Adres zakładu:

Nazwa	Baza Paliw nr 15 w Narewce
Kierujący Zakładem	Koordinator Bazy Paliw
Adres	Narewka, 17-220 Narewka, powiat hajnowski, woj. podlaskie
Telefony	85 685 83 08
FAX	85 685 83 08 w.211

Osoba udzielająca informacji:

Stanowisko	Rzecznik Prasowy PERN S.A
Telefon kontaktowy	24 266 22 11

1. Potwierdzenie, że zakład podlega regulacjom prawnym i przepisom administracyjnym ustanawiającym system przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym

Na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r., w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 138), po zastosowaniu zasady sumowania zgodnie z pkt. 2 załącznika do przedmiotowego rozporządzenia Baza Paliw nr 15 w Narewce spełnia kryteria zaliczające ją do zakładu dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Krajowe rozwiązania w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym, ustanowione w ustawie Prawo ochrony środowiska, potwierdzają wdrożenie do prawodawstwa polskiego wymagań zawartych m.in. w Dyrektywie Seveso III, będącej podstawą regulacji prawnych w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym. Tym samym, na prowadzącym zakład spoczywają obowiązki wynikające z ustawy Prawo ochrony środowiska, (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 519) w szczególności:

- obowiązek ochrony środowiska przed awariami (art. 244 POŚ);
- zapewnienie, aby zakład był zaprojektowany, wykonany, prowadzony i likwidowany w sposób zapobiegający awariom przemysłowym i ograniczający ich skutki dla ludzi i środowiska (art. 249 POŚ);
- obowiązek zgłoszenia zakładu właściwemu organowi Państwowej Straży Pożarnej oraz przekazania do wiadomości wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska (art. 250 POŚ);
- obowiązek sporządzenia programu zapobiegania awariom, wdrażanego za pomocą systemu zarządzania bezpieczeństwem, gwarantującego odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiącego element ogólnego systemu zarządzania zakładem (art. 251 POŚ),
- obowiązek opracowania i wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwem, gwarantującego odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiącego element ogólnego systemu zarządzania zakładem (art. 252 POŚ),
- obowiązek opracowania raportu o bezpieczeństwie potwierdzającego, że zakład: jest przygotowany do stosowania programu zapobiegania awariom i do zwalczania awarii przemysłowych; spełnia warunki do wdrożenia systemu bezpieczeństwa; zostały przeanalizowane możliwości wystąpienia awarii przemysłowej i podjęto środki konieczne do zapobieżenia im; zostały zachowane zasady bezpieczeństwa oraz prawidłowego projektowania, wykonania i utrzymywania instalacji, w tym magazynów, urządzeń z wyłączeniem środków transportu i infrastruktury, związanej z działaniem mogącym powodować ryzyko wystąpienia awarii; został opracowany wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy, dostarczony komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej informacje do opracowania zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego, a także zawarto w nim niezbędne informacje do celów planowania i zagospodarowania przestrzennego (art. 253 POŚ),
- obowiązek opracowania wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego w celu zapobiegania, zwalczania i ograniczania skutków awarii przemysłowej, zawierający w szczególności: zakładane działania służące ograniczeniu skutków awarii przemysłowej dla ludzi i środowiska; propozycje

metod i środków służących ochronie ludzi i środowiska przed skutkami awarii przemysłowej; informację o występujących zagrożeniach, podjętych środkach zapobiegawczych i działaniach, które będą podjęte w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej; przedstawianą społeczeństwu i właściwym organom Państwowej Straży Pożarnej, wojewodzie, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, staroście, wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta; wskazanie sposobów usunięcia skutków awarii przemysłowej i przywrócenia środowiska do stanu poprzedniego, a w przypadku gdy nie jest to możliwe – sposobów usunięcia zagrożenia dla zdrowia, ludzi i stanu środowiska; wskazanie sposobów zapobiegania transgranicznym skutkom awarii przemysłowej (art. 260 POŚ),

- obowiązek dostarczenia komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska wykazu zawierającego dane o rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładu, a także do corocznego aktualizowania wykazu, według stanu na dzień 31 grudnia, w terminie do końca stycznia roku następnego (art. 263 POŚ)

Zgodnie z intencją ustawodawcy wyżej wymienione obowiązki spoczywające na prowadzącym zakład zostały zrealizowane, zaś dokumentacja wynikająca z ustawy Prawo ochrony środowiska – przekazana Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska. Potwierdzeniem dopełnienia powyższych obowiązków jest Decyzja administracyjna Podlaskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, wydana na podstawie pozytywnej opinii Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku zatwierdzająca zmieniony Raport o bezpieczeństwie Bazy Paliw nr 15 w Narewce.

Wykaz substancji niebezpiecznych znajdujących się w Bazie Paliw nr 15 w Narewce wg stanu na dzień 31 grudnia roku sprawozdawczego przekazywany jest właściwym organom (Komendantowi Wojewódzkiemu PSP oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska) corocznie do końca stycznia roku następnego.

2. Charakter działalności prowadzonej w Bazie Paliw nr 15 w Narewce

Przedmiotem działalności Bazy Paliw jest:

1. Magazynowanie, składowanie i przechowywanie paliw płynnych w zbiornikach magazynowych.
2. Przeładunek paliw płynnych z transportu kolejowego do zbiorników magazynowych za pomocą własnych urządzeń przeładunkowych.
3. Przeładunek paliw z cystern szerokotorowych do cystern kolejowych normalnotorowych i autocystern.
4. Załadunek paliw na transport autocysternowy i do cystern kolejowych.
5. Przeładunek gazu płynnego z transportu kolejowego szerokotorowego na autocysterny i cysterny kolejowe normalnotorowe.

3. Charakterystyka składowanych substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku z uwzględnieniem ich nazw lub kategorii oraz zagrożeń jakie powodują

Lp.	Nazwa substancji	Numer CAS	Numer indeksowy	Numer WE (EINECS)	Rodzaj zagrożenia Kategoria i rodzaj
1.	Olej napędowy	683-34-30-5	649-224-00-6	269-822-7	H226, H304, H315, H332, H351, H373, H411, P210, P280, P301+P310, P331, P332+P313, P501
2.	Mieszanina propan-butan	68476-85-7	649-202-00-6	270-704-2	H220, H280, P102, P210, P202, P281, P377, P381, P410+P403, P308+P313

Olej napędowy – paliwo do napędu silników szybkoobrotowych o zapłonie samoczynnym, stosowanych w transporcie naziemnym. Jest to łatwopalna ciecz i pary, dla człowieka stwarza zagrożenia takie jak: toksyczność ostra – w następstwie wdychania; działanie żrące/ drażniące na skórę; połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią; podejrzewa się, że powoduje raka; może spowodować uszkodzenie narządów (krew, grasica, wątroba) w następstwie długotrwałego lub powtarzanego narażenia. Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki. Zwroty wskazujące środki ostrożności: przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu, palenie wzbronione; stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ ochronę oczu/ ochronę twarzy; w przypadku połknięcia natychmiast skontaktować się z ośrodkiem zatruc/ lekarzem; nie wywoływać wymiotów; w przypadku wystąpienia podrażnienia skóry zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza; zawartość/pojemnik usuwać do firm posiadających odpowiednie uprawnienia. Jest to bezbarwna lub jasnożółta ciecz o charakterystycznym zapachu. Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia 175-180°C – początkowa temperatura wrzenia, 95% obj. Destyluje do 360°C. Temperatura zapłonu >55°C. Gęstość par ok 6 (powietrze=1), gęstość względna (w 15°C):0,82 – 0,845 g/cm³. Temperatura samozapłonu >260°C. Właściwości wybuchowe: nie jest wybuchowy, właściwości utleniające: nie jest utleniający. Olej napędowy zawiera pakiet dodatków uszlachetniających o właściwościach przeciwkorozyjnych i biobójczych, demulgujących oraz przeciwpiennych, poprawiającym smarność i odporność na utlenianie, a także zmniejszającym zadymienie spalin. Dzięki zawartości detergentów utrzymuje czystość wtryskiwaczy i całego układu paliwowego. Olej napędowy spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2015 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz.U. z dnia 23 października 2015 r., poz. 1680), Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2015 r. w sprawie metod badania jakości paliw ciekłych (Dz.U. z dnia 23 października 2015 r., poz. 1679) 2015 r. oraz wymagania Polskiej Normy PN-EN 590 – Paliwa do pojazdów samochodowych – Oleje napędowe - Wymagania i metody badań.

Propan-butan stosowany jest jako gaz opałowy dla gospodarstw domowych, przemysłu i turystyki w systemie gazyfikacji bezprzewodowej i przewodowej, a także jako paliwo w pojazdach wyposażonych w silniki przystosowane do spalania paliwa LPG. Jest to skrajnie łatwopalny gaz, przechowywany pod ciśnieniem, jego ogrzanie grozi wybuchem. Podstawowe wymagania w zakresie bezpieczeństwa: przechowywać z dala od źródeł ciepła/iskrzenia/ otwartego ognia/ gorących powierzchni, palenie wzbronione; nie używać przed zapoznaniem się i zrozumieniem wszystkich środków bezpieczeństwa; stosować wymagane środki ochrony indywidualnej; w przypadku połknięcia wyciekającego gazu nie gasić jeżeli nie można bezpiecznie zahamować wycieku; wyeliminować wszystkie źródła zapłonu, jeżeli jest to bezpieczne; chronić przed światłem słonecznym, przechowywać w dobrze wentylowanym miejscu, w przypadku narażenia lub styczności zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza. Jest to gaz bezbarwny o słabym zapachu, temperatura topnienia $-187,7$ do -105°C , temperatura wrzenia $-42,07$ do 6°C , temperatura samozapłonu 365°C , granice wybuchowości: 1,5 – 13,5% obj., gęstość gazu $1,97\text{ g/dm}^3$ w 0°C , gęstość cieczy $0,58\text{ g/cm}^3$ w temperaturze $-42,05^{\circ}\text{C}$, gęstość gazu względem powietrza 1,55 do 2,05. Nie zostało określone działanie toksyczne skroplonych gazów z ropy naftowej.

4. Informacje związane z charakterem zagrożenia poważną awarią z uwzględnieniem skutków dla ludzi i środowiska

Substancje znajdujące się w Bazie Paliw nr 15 w Narewce stwarzają przede wszystkim zagrożenie pożarowe. Ich pary mogą tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe. Szkodliwe oddziaływanie substancji możliwe jest wyłącznie podczas bezpośredniego kontaktu z nimi. Oznacza to, iż ewentualne oddziaływanie samej substancji niebezpiecznej nie dotyczy obszarów położonych poza Bazą Paliw nr 15 w Narewce. Poza Bazą Paliw możliwe do wystąpienia są jedynie skutki towarzyszące uwolnieniu substancji niebezpiecznych.

Zgodnie z przyjętą metodologią określania zagrożeń generowanych w Bazie Paliw nr 15 w Narewce, przeprowadzono analizę ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Ze względu na charakter prowadzonej działalności, w oparciu o analizę procesów technologicznych na obiektach, zakłada się możliwość wystąpienia następujących awarii:

1. Zbiorniki magazynowe (podziemne) oleju napędowego:
 - wyciek oleju napędowego do obudowy zbiornika,
 - wyciek oleju napędowego do obudowy zbiornika oraz pożar wyciekającego oleju napędowego,
 - pożar zbiornika.
2. Stanowiska nalewu autocysternowego:
 - wyciek paliwa spowodowany uszkodzeniem urządzeń nalewczycych,
 - wyciek paliwa w wyniku uszkodzenia cysterny samochodowej,
 - przepełnienie autocysterny,
 - pożar na stanowisku nalewczym w czasie napełniania autocystern.
3. Pompownia paliw:
 - wyciek paliwa w wyniku uszkodzenia urządzeń lub armatury,
 - wyciek paliwa w wyniku uszkodzenia urządzeń lub armatury połączony z pożarem.
4. Rurociągi paliwowe międzyobiektywne:

- wyciek paliwa z uszkodzonego rurociągu.
5. Autocysterny /cysterny kolejowe (zarówno normalno- jak i szerokotorowe):
 - wyciek paliwa z uszkodzonej lub przewróconej autocysterny /cysterny kolejowej,
 - pożar autocysterny /cysterny kolejowej.
 6. Stanowiska załadunku i rozładunku cystern kolejowych /proces dotyczy zarówno cystern szeroko- jak i normalnotorowych:
 - wyciek paliwa spowodowany uszkodzeniem kolektorów nalewczycych,
 - wyciek paliwa z cysterny kolejowej,
 - wyciek paliwa oraz pożar cysterny i frontu kolejowego.
 7. Instalacja rozładunku gazu:
 - wyciek gazu z rozszczelnionej instalacji,
 - wyciek gazu z rozszczelnionej instalacji połączony z pożarem,
 - wybuch gazu z rozszczelnionej instalacji.

Spośród rozpatrywanych scenariuszy, zagrożenia wiodące, związane są z efektami fizycznymi oddziaływania: fali nadciśnienia, towarzyszącej wybuchowi chmury palnych gazów oraz promieniowania termicznego od pożaru. Największe odnotowane obszary narażenia (na przykładzie najgroźniejszego scenariusza, oznaczonego w Raporcie o bezpieczeństwie, symbolem 1e) przedstawiają się następująco:

- 1) W przypadku wybuchu chmury palnych gazów, na przykładzie wybuchu typu BLEVE, skutki zależą od wartości nadciśnienia i odległości na którą może się rozprzestrzenić, a te przedstawiają się następująco:
 - 1 kPa – do 1886 m od epicentrum wybuchu typu BLEVE. Jest to graniczna, dopuszczalna wartość dla obiektów użyteczności publicznej, w których gromadzi się duża liczba ludzi, takie jak: miejsce kultu, szpital, placówka oświatowo-wychowawcza, plac i hala targowe, obiekt rekreacyjno-sportowy itp. W obszarze oddziaływania takiej fali nadciśnienia znajdują się miejscowości takie jak: Minkówka, Zabłotczyzna, Grodzisk, Stoczek, Narewka i pojedyncze zabudowania Skupowa.
 - 2 kPa – do 1018 m od epicentrum wybuchu typu BLEVE; w strefie oddziaływania nadciśnienia o wartości 1 do 2 kPa możliwe są: uszkodzenia ok. 10% przeszkleń (typowe ciśnienia dla pęknięcia szkła osadzonego w ramach do pęknięcia 50% okien) oraz niewielkie zranienia odłamkami szkła. W obszarze oddziaływania takiej fali nadciśnienia znajdują się miejscowości takie jak: Minkówka, Zabłotczyzna.
 - 3 kPa – do 709 m od epicentrum wybuchu typu BLEVE. Jest to graniczna dopuszczalna wartość dla obszaru zabudowy zwartej i autostrady oraz drogi o dużym natężeniu ruchu. W obszarze oddziaływania takiej fali nadciśnienia znajdują się pojedyncze gospodarstwa z miejscowości: Minkówka i Zabłotczyzna.
 - 5 kPa – do 450 m od epicentrum wybuchu typu BLEVE. Jest to graniczna dopuszczalna wartość dla obszaru zabudowy rozproszonej oraz innych, niebędących obszarem zabudowy zwartej lub rozproszonej, autostradą I drogą o dużym natężeniu ruchu. W obszarze oddziaływania takiej fali nadciśnienia znajdują się trzy gospodarstwa położone pomiędzy miejscowościami Minkówka i Zabłotczyzna.
 - 7 kPa – do 334,25 m od epicentrum wybuchu typu BLEVE. Wartość ta odpowiada częściowemu zniszczeniu budynków, zranieniom odłamkami szkła, możliwością 1% uszkodzeń bębenków w uszach i 1% poważnych zranień od odłamków.

- 14 kPa – do 123,45 m od epicentrum wybuchu typu BLEVE. Wartość ta odpowiada uszkodzeniom budynków nadającym się do wyremontowania, uszkodzeniom fasad budynków mieszkalnych, rozszczelnieniem połączeń rurociągów, zniszczeniem połączenia między stalowymi lub aluminiowymi płytami, 1% uszkodzeń bębneków w uszach, 1% poważnych zranień od odłamków. Takie nadciśnienie nie dochodzi do jakichkolwiek zabudowań w sąsiedztwie Bazy Paliw nr 15 w Narewce.
 - 42 kPa – do 43,75 m od epicentrum wybuchu typu BLEVE. Takie nadciśnienie nie dochodzi do jakichkolwiek zabudowań w sąsiedztwie Bazy Paliw nr 15 w Narewce.
 - 350 kPa – do 36,31 m od epicentrum wybuchu typu BLEVE. Takie nadciśnienie nie dochodzi do jakichkolwiek zabudowań w sąsiedztwie Bazy Paliw nr 15 w Narewce.
- 2) W przypadku spalania gazu podczas wybuchu, skutki zależą od czasu narażenia na bezpośrednie oddziaływanie promieniowania termicznego oraz od jego wartości (gęstości strumienia promieniowania termicznego), a te przedstawiają się następująco:
- 4 kW/m² – 652,26 m od osi rozprzestrzeniania się kuli ognia (fire ball) przy wybuchu typu BLEVE. Takie promieniowanie powoduje ból przy narażeniu dłuższym niż 20 s (wartość nieosiągalna podczas wybuchu). W obszarze oddziaływania takiej gęstości strumienia promieniowania termicznego znajdują się cztery gospodarstwa położone pomiędzy miejscowościami Minkówka i Zabłotczyzna, dla których nie stanowi to zagrożenia z uwagi na kilkusekundowy czas narażenia.
 - 12,5 kW/m² – do 349 m od osi rozprzestrzeniania się kuli ognia (fire ball) przy wybuchu typu BLEVE. Jest to minimalna energia dla zapłonu drewna przy dłuższym oddziaływaniu, stanowi zagrożenie 1% ofiar śmiertelnych po 1 minucie narażenia. W rozpatrywanym przypadku, narażenie sprowadza się do kilku sekund, co nie stanowi zagrożenia dla okolicznych mieszkańców.
 - 37,5 kW/m² – do 142,55 m od osi rozprzestrzeniania się kuli ognia (fire ball) przy wybuchu typu BLEVE. Taka wartość gęstości strumienia promieniowania termicznego nie stanowi zagrożenia dla okolicznych mieszkańców.
- 3) W przypadku pożaru paliwa na dużej powierzchni, skutki dla człowieka zależą od czasu narażenia na bezpośrednie oddziaływanie promieniowania termicznego oraz od jego wartości (gęstości strumienia promieniowania termicznego), a te przedstawiają się następująco:
- Zagrożenie poparzeniami I stopnia w wymiarze 1% populacji – do 483 m,
 - Zagrożenie poparzeniami II stopnia w wymiarze 1% populacji – do 297 m,
 - Zagrożenie poparzeniami III stopnia w wymiarze 1% populacji – do 278 m.

Przeprowadzone analizy i oceny ryzyka nie wykazały ryzyka na poziomie tolerowanego warunkowo (tzw. TNA) a także nieakceptowalnego (tzw. NA) dla żadnego scenariusza.

Prowadzący zakład dołożył wszelkich starań, aby zakład zaliczony do kategorii zakładów dużego ryzyka – tj. Baza Paliw nr 15 w Narewce, pomimo stosunkowo dużych ilości magazynowanych paliw (substancji niebezpiecznych, o ilości przekraczającej wartości progowe dla ZDR) w jak najmniejszym stopniu wpływał na zagrożenia bezpieczeństwa właściwej miejscowo społeczności lokalnej. Przeprowadzona, gruntowna analiza zagrożeń możliwych do wystąpienia na terenie BP nr 15 oraz

rozwięte, szczegółowe analizy zdarzeń reprezentatywnych (awarii) potwierdzają, że zakład – Baza Paliw nr 15 w Narewce nie stanowi zagrożenia dla mieszkańców okolic przedmiotowej Bazy Paliw w tym miejscowości Zabłotczyzna i Minkówka, przy czym kilka pojedynczych gospodarstw położonych pomiędzy tymi miejscowościami leży w strefie oddziaływania skutków wybuchu typu BLEVE. Ponadto w wyniku pożaru i/lub wybuchu na terenie Bazy Paliw nr 15 w Narewce istnieje duże prawdopodobieństwo przeniesienia zagrożenia pożarowego na sąsiadujące z Bazą Paliw obszary leśne. W zależności od kierunku wiatru i skuteczności działań z zakresu zwalczania pożaru lasu, przez jednostki organizacyjne ochrony przeciwpożarowej, zagrożenie może przenieść się na sąsiadujące z lasem pojedyncze gospodarstwa domowe (w szczególności położone pomiędzy miejscowościami Minkówka i Zabłotczyzna, tj. na północny-wschód od Bazy Paliw).

Zastosowane rozwiązania techniczne, systemowe i organizacyjne oraz ustawicznie podnoszona świadomość zagrożeń – wśród pracowników zatrudnionych w BP nr 15 w Narewce umożliwiła sprowadzenie ryzyka powstania poważnej awarii przemysłowej (ryzyko pierwotne) do poziomu powszechnie akceptowalnego (ryzyko zredukowane).

5. Sposoby ostrzegania i informowania ludności w przypadku wystąpienia poważnej awarii

Na terenie Bazy Paliw nr 15 w Narewce alarmowanie odbywa się przy użyciu syren alarmowych, wewnętrznej sieci łączności telefonicznej, urządzeń zapewniających łączność ze stanowiskiem kierowania właściwego miejscowo komendanta Państwowej Straży Pożarnej oraz łączność radiową.

W przypadku wystąpienia pożaru, wycieku lub innego zagrożenia dla osób, mienia lub środowiska, alarm o zagrożeniu w Bazie Paliw nr 15 w Narewce ogłaszany jest przez syreny alarmowe sygnałem przerywanym trwającym 3 minuty, natomiast odwołanie alarmu – dźwiękiem ciągłym trwającym 3 minuty (dla odróżnienia od alarmu próbnego lub związanego z prowadzonymi ćwiczeniami, którego długość nie przekracza kilkunastu do kilkudziesięciu sekund).

Do uruchomienia syreny alarmowej upoważniony jest każdy pracownik zatrudniony w bazie, który zauważy awarię. Sposób ogłoszenia alarmów przedstawia tabela poniżej.

RODZAJ ALARMU	SPOSÓB OGŁOSZENIA ALARMÓW		
	Akustyczny sygnał alarmowy	Środki masowego przekazu	Wizualny sygnał alarmowy
Ogłoszenie alarmu	Sygnał akustyczny – modulowany dźwięk syreny w okresie trzech minut	Powtarzania trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm (podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.) Dla	Znak żółty w kształcie trójkąta lub w uzasadnionych przypadkach innej figury geometrycznej
Odwołanie alarmu	Sygnał akustyczny – ciągły dźwięk syreny w okresie trzech minut	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm (podać przyczynę, rodzaj alarmu itp.) Dla	

Wraz z uruchomieniem syreny alarmowej podawany jest meldunek do najbliższej jednostki ochrony przeciwpożarowej – Państwowej Straży Pożarnej. Dźwięk syreny alarmowej dotyczy wyłącznie służb znajdujących się w Bazie Paliw, jej pracowników oraz osób przebywających na terenie Bazy.

Po ogłoszeniu alarmu wszystkie osoby przebywające na terenie bazy obowiązane są podporządkować się poleceniom wydawanym przez kierującego działaniami z zakresu zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników, a po przyjeździe zewnętrznych jednostek ochrony przeciwpożarowej - Kierującemu Działaniami Ratowniczymi. Decyzję o ewentualnej ewakuacji okolicznych mieszkańców podejmuje właściwy terytorialnie organ administracji publicznej.

Jeśli zachodzi potrzeba komunikaty dla społeczeństwa mogą być podawane przez Państwową Straż Pożarną i/lub policję, a także za pośrednictwem środków masowego przekazu.

Organy te mogą również przekazywać komunikaty ostrzegawcze, których sposób ogłoszenia przedstawia tabela poniżej.

RODZAJ KOMUNIKATU	SPOSÓB OGŁOSZENIA KOMUNIKATU		SPOSÓB ODWOŁANIA ALARMU	
	AKUSTYCZNY SYSTEM ALARMOWY	ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU	AKUSTYCZNY SYSTEM ALARMOWY	ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU
Uprzedzenie o zagrożeniu skażeniami		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Osoby znajdujące się na terenie ... około godz. ... min. ... Może nastąpić skażenie ... (podać rodzaj skażenia) W kierunku ... (podać kierunek)		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu ... (podać rodzaj skażenia) dla ...
Uprzedzenie o zagrożeniu zakażeniami		Formę i treść komunikatu uprzedzenia o zagrożeniu zakażeniami ustalają organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu ... (podać rodzaj zakażenia) dla ...
Uprzedzenie o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Informacja o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców ... (podać rodzaj zagrożenia, spodziewany czas wystąpienia i wytyczne dla mieszkańców)		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu ... (podać rodzaj klęski) dla ...

Używane na terenie zakładu sygnały alarmowe mają wyłącznie pomocniczy charakter i służą przede wszystkim poinformowaniu pracowników zakładu o zagrożeniu i konieczności ograniczenia jego skutków, a także podjęciu działań z zakresu zwalczania pożaru i ewakuacji pracowników. Każdorazowe uruchomienie syreny alarmowej w zakładzie (w cyklu trzyminutowym), związane z wystąpieniem poważnej awarii przemysłowej lub zdarzeniem o znamionach poważnej awarii przemysłowej, wiąże się z jednoczesnym przekazaniem informacji o zdarzeniu do właściwych miejscowo organów, w szczególności Państwowej Straży Pożarnej i wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Uruchomienie syren alarmowych w Bazie Paliw nr 15 w Narewce, odbywa się niezwłocznie po wystąpieniu zagrożenia, celem ograniczenia do minimum jego skutków. Syreny alarmowe podlegają również okresowym kontrolom i sprawdzeniom poprawności działania. Alarmy próbne i sprawdzające nie podlegają wcześniejszym zgłoszeniom do właściwych terytorialnie organów administracji publicznej.

Właściwe terytorialnie organy administracji publicznej mogą we własnym zakresie podejmować decyzje o wprowadzeniu lub ogłoszeniu sygnału alarmowego lub komunikatu ostrzegawczego, a także o ich odwołaniu.

W przypadku każdego alarmu należy bezwzględnie podporządkować się służbom porządkowym, w szczególności Kierującemu Działaniami Ratowniczymi z ramienia Państwowej Straży Pożarnej oraz Policji.

6. Sposób postępowania ludności zamieszkującej lub przebywającej w bezpośrednim sąsiedztwie Bazy Paliw w przypadku wystąpienia poważnej awarii

W przypadku ogłoszenia alarmu o pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu na terenie Bazy Paliw nr 15 w Narewce oczekuje się współpracy pomiędzy społecznością lokalną, zamieszkującą tereny wokół Bazy Paliw oraz organami uprawnionymi do kierowania działaniami ratowniczymi (jednostkami organizacyjnymi ochrony przeciwpożarowej) oraz policją.

PO USŁYSZENIU SYGNAŁU O ZAGROŻENIACH

1. Nie zbliżaj się do rejonu zagrożenia.
2. Nie zbliżaj się do okien zwróconych w kierunku Bazy paliw.
3. Włącz telewizor lub radiodbiornik na częstotliwość stacji lokalnej.
4. Wysłuchaj uważnie nadawanych komunikatów (w tym przekazywanych przez ruchome środki nagłaśniające).
5. Poinformuj sąsiadów o zagrożeniu.
6. Postępuj zgodnie z poleceniami nadawanymi w komunikatach. Bezwzględnie wykonuj polecenia przekazywane przez lokalne władze lub służby ratownicze.
7. Wychodząc z domu pamiętaj o zabraniu:
 - dokumentów,
 - telefonu komórkowego wraz z ładowarką,
 - leków oraz recept w przypadku chorób przewlekłych wymagających stosowania codziennego leków np.: cukrzyca, choroba niedokrwienna serca i inne,
 - przyborów toaletowych,
 - ważnych dokumentów rodzinnych np.: polisy ubezpieczeniowe, numery rachunków bankowych, adresy i telefony kontaktowe, akta notarialne, dokumenty potwierdzające tożsamość, papiery wartościowe – akcje i obligacje, książeczki szczepień, numery kart kredytowych, legitymacje ubezpieczeniowe, testamenty itp.,
 - kluczyków od pojazdów samochodowych, sejfów itp.
8. Wychodząc z domu pamiętaj o wyłączeniu dopływu wszystkich mediów do budynku, mieszkania (gaz, prąd, woda).
9. Wychodząc z domu pamiętaj o opuszczeniu rolet oraz jego zamknięciu.
10. W przypadku znajdowania się w samochodzie, w strefie intensywnego zadsymienia - zamknąć okna i wyłączyć wentylację, a jeśli widoczność na to pozwala opuścić rejon zadymienia możliwie najkrótszą drogą.
11. Udaj się w rejon zbiórki ewakuowanych, który został podany w treści komunikatu.

W PRZYPADKU INTENSYWNEGO ZADYMIENIA

- ✓ **Nie zbliżaj się do rejonu zagrożenia**
- ✓ **Schroń się w najbliższym budynku i nie opuszczaj go do czasu otrzymania komunikatu zezwalającego na opuszczenie budynku**
- ✓ **Przebywając na terenie otwartym:**
 - Zwróć uwagę na kierunek wiatru;
 - Opuść zagrożony teren prostopadle do kierunku wiatru;
 - Postępuj zgodnie z poleceniami zawartymi w komunikatach radiowych, telewizyjnych lub przekazywanych przez ruchome środki nagłaśniające;
 - Chroń drogi oddechowe, o ile to możliwe wykonaj filtr ochronny z dostępnych materiałów (w miarę możliwości przygotuj wilgotne tampony lub chusty na nos i usta, zwilżając je roztworem wodnym sody oczyszczonej bądź wodą);
- ✓ **Unikaj kontaktu z produktami rozkładu termicznego/dymem;**
- ✓ **Nie utrudniaj dojazdu** ekipom ratowniczym do Bazy Paliw;
- ✓ **Nie wchodź** w obszar wysokiego zadymienia;
- ✓ **Przebywając w pomieszczeniu, domu, biurze, sklepie itd.:**
 - Zabierz do mieszkań dzieci i osoby niepełnosprawne, a zwierzęta gospodarcze zamknij w ich pomieszczeniach;
 - Zawiadom sąsiadów o zdarzeniu; w razie potrzeby zaopiekuj się osobami postronnymi;
 - Zaopiekuj się osobami niepełnosprawnymi i starszymi oraz niepełnoletnimi;
 - Włącz telewizor lub radioodbiornik na częstotliwość stacji lokalnej;
 - Wysłuchaj nadawanych komunikatów i zasad postępowania w zaistniałej sytuacji;
 - Bezwzględnie wykonaj przekazywane polecenia wydawane przez lokalne władze lub służby ratownicze;
 - Wygaś i nie używaj otwartych źródeł ognia (junkersy, piece, papierosy itp.);
 - Pozamykaj drzwi i okna oraz uszczelnij otwory okienne i wentylacyjne oraz drzwi mokrym papierem, tkaniną lub taśmą klejącą, izolacyjną);
 - Przygotuj środki ochrony dróg oddechowych, wykonać filtr ochronny z dostępnych materiałów (zwilżona w wodzie lub w wodnym roztworze sody oczyszczonej chusteczka, tampon, ręcznik, szalik itp.) oraz założyć je jak zajdzie potrzeba;
 - Przygotuj się do ewentualnej ewakuacji (przygotować niezbędny bagaż, zapas żywności, leki, dokumenty osobiste, latarkę itp.);
 - Zabezpiecz produkty żywnościowe i przygotuj zapas wody;
 - Po ogłoszeniu komunikatu o ewakuacji wyłącz wszystkie urządzenia elektryczne, zabierz przygotowany bagaż, zamknij mieszkanie i udaj się we wskazane miejsce;
- ✓ **Zachowaj spokój i oddal się** od miejsca zadymienia możliwie najkrótszą drogą;
- ✓ **Stosuj się do poleceń** prowadzących działania ratowniczo-gaśnicze i porządkowe;
- ✓ **Udziel informacji** kierującemu działaniami ewakuacyjnymi o osobach wymagających pomocy przy ewakuacji.

WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH

CENTRUM POWIADAMIANIA RATUNKOWEGO	112
PAŃSTWOWE RATOWNICTWO MEDYCZNE „POGOTOWIE RATUNKOWE”	999
PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA	998
POLICJA	997
POGOTOWIE WODOCIĄGOWE	994
POGOTOWIE GAZOWE	992
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	991

7. Potwierdzenie, że prowadzący zakład podjął odpowiednie działania w zakresie przygotowania zakładu do współpracy ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i reagowania na wypadek zagrożeń

Produkcja, przetwarzanie, transport lub magazynowanie niebezpiecznych (łatwopalnych, wybuchowych, toksycznych, niebezpiecznych dla środowiska) substancji chemicznych w dużych ilościach stwarza potencjalne zagrożenie związane z ich uwolnieniem do otoczenia w sposób niekontrolowany. Zdarzenia takie można przewidzieć teoretycznie, oszacować prawdopodobieństwo ich zajścia, ale nie można ściśle określić miejsca i czasu ich wystąpienia, jak również dokładnie oznaczyć zasięgu oddziaływania i skali ryzyka dla ludzi i środowiska. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 519) sytuację taką określa się mianem poważnej awarii i rozumie się przez nią zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Artykuł 249 cytowanej ustawy nakłada na prowadzącego zakład, stwarzający możliwość wystąpienia poważnej awarii - obowiązek zapewnienia, aby zakład ten był zaprojektowany, wykonany, prowadzony i likwidowany w sposób zapobiegający awariom przemysłowym i ograniczający ich skutki dla ludzi oraz środowiska.

Baza Paliw nr 15 Narewka, ze względu na ilości substancji niebezpiecznych (palnych i wybuchowych) magazynowanych na jej terenie, zgodnie z rozporządzeniem ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 roku, w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 138) została zaklasyfikowana do zakładów o dużym ryzyku. Tym samym prowadzący zakład, w myśl ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązany, jest m.in. do podjęcia odpowiednich przygotowań w zakładzie, w tym również w porozumieniu ze służbami ratowniczymi, które cyklicznie kontrolują takie zakłady, w celu zapobiegania powstawaniu awarii, zaś w przypadku ich wystąpienia – opanowania zdarzenia oraz zminimalizowania jej skutków.

Zgodnie z wymaganiami art. 260 ustawy POŚ Baza Paliw nr 15 Narewka będąca terenową jednostką organizacyjną PERN S.A. opracowała wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy. Założenia tego planu oraz możliwości podjęcia działań ratowniczych i zabezpieczających są weryfikowane podczas ćwiczeń sprawdzających i zgrywających współpracę służb odpowiedzialnych za reagowanie na wypadek awarii. Stosownie do wymagań zawartych w art. 261 ustawy POŚ, analiza oraz ćwiczenia związane

z realizacją wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego odbywają się z częstotliwością nie rzadziej niż co 3 lata.

8. Odniesienie do zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego przygotowanego

Baza Paliw nr 15 w Narewce przekazała Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku informacje niezbędne do opracowania zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego zgodnie z wymaganiami Artykułu 261 ustawy POŚ. Informacje niezbędne do przygotowania zewnętrznego planu zawarte zostały w zgłoszeniu zakładu, programie zapobiegania awariom oraz wewnętrznym planie operacyjno-ratowniczym. Opracowanie zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego, leży w gestii Komendy Wojewódzkiej PSP (art. 265 POŚ), przy czym, Komendant Wojewódzki PSP ma prawo odstąpić od jego przygotowania, jeśli z informacji dostarczonych przez prowadzącego zakład wynika, w sposób niebudzący wątpliwości, że nie występuje ryzyko rozprzestrzeniania się skutków awarii poza zakład (art. 266 POŚ).

9. Szczegółowe informacje dotyczące miejsca uzyskania dodatkowych informacji związanych z Bazą Paliw nr 15 Narewka, z zastrzeżeniem wymogów dotyczących poufnych informacji ustalonych w przepisach krajowych

Dodatkowe informacje dotyczące Bazy Paliw nr 15 Narewka, w zakresie nieobjętym tajemnicą handlową i/lub tajemnicą przedsiębiorstwa można uzyskać kierując pisemny wniosek na adres:

**PERN S.A.
ul. Wyszogrodzka 133
09-410 Płock**

Informacje związane z:

- zatwierdzonymi raportami o bezpieczeństwie lub ich zmianami;
- przyjętymi zewnętrznymi planami operacyjno-ratowniczymi;
- przedłożonymi zgłoszeniami zakładów;
- pozytywnie zatwierdzonymi programami zapobiegania poważnym awariom;
- kontrolami planowanymi w terenie;
- możliwością udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego (na 30 dni przed jego przyjęciem);
- instrukcjami o postępowaniu mieszkańców na wypadek wystąpienia awarii;
- corocznie aktualizowanym wykazem substancji niebezpiecznych znajdujących się w zakładach o dużym ryzyku;
- odstąpieniem od sporządzenia zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego;

podawane są również przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej (na mocy art. 267 POŚ).